

MALALTIES DE L'APARELL RESPIRATORI

Crèdits totals: 13	Crèdits teòrics: 2,5	Crèdits pràctics: 10,5
------------------------------	--------------------------------	----------------------------------

OBJECTIUS GENERALS

- Conèixer el tipus de malalts de les patologies de l'aparell respiratori (prevalença) per establir correctament els plans de prevenció, diagnòstic i tractament.
- Conèixer les noves tècniques de diagnòstic i de tractament aparegudes recentment.
- Conèixer, tant des d'un punt de vista general com des d'un de particular, els elements bàsics, clínics i instrumentals del diagnòstic i el tractament de les malalties de l'aparell respiratori. Aplicar els coneixements dins aquesta àrea de la patologia en la medicina assistencial bàsica.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

A. Al final del procés de formació, l'alumnat haurà de ser capaç d'identificar els principals problemes de la patologia respiratòria, concretats en:

1. Dispnea
2. Dolor toràcic
3. Cianosi
4. Acropàquia
5. Tos
6. Expectoració
7. Hemoptisi.

El coneixement de la identificació de problemes respiratoris adquirit en l'assignatura Semiologia i Propedèutica Clínica és un requisit imprescindible per iniciar l'estudi de les malalties de l'aparell respiratori.

B. L'alumnat haurà de conèixer les bases teòriques dels mètodes diagnòstics en patologia respiratòria, concretats en:

1. Exploració física: inspecció, palpació, percussió i auscultació
2. Radiologia convencional
3. Broncoscòpia
4. TC, RM, angiologia
5. Estudis isotòpics
6. Estudi del funcionalisme pulmonar: espirometria forçada i capacitat de transferència de CO. Gasometria arterial i proves d'esforç
7. Toracoscòpia
8. Toracotomia.

C. L'alumnat haurà de conèixer el diagnòstic i la terapèutica medicoquirúrgica de les principals malalties de l'aparell respiratori.

1. Insuficiència respiratòria
2. Malaltia obstructiva crònica i altres malalties respiratòries obstructives
3. Trastorns respiratoris durant el son
4. Asma bronquial
5. Malalties intersticials difuses del pulmó
6. Infeccions pulmonars

7. Nòdul pulmonar solitari. Quist hidatídic
8. Tumors broncopulmonars
9. Traumatismes toràcics
10. Pneumotòrax espontani
11. Defectes toràcics congènits i adquirits. Malalties del diafragma i tumors de la paret toràcica
12. Malalties pleurals
13. Malalties vasculars pulmonars
14. Malalties del mediastí.

D. L'alumnat haurà d'adquirir les habilitats següents:

1. Efectuar anamnesis i exploracions físiques supervisades.
2. Interpretar les grans síndromes radiològiques respiratòries en radiografies del tòrax i TC toràciques.
3. Interpretar i, si és possible, efectuar exploracions funcionals elementals: espirometria i gasometria arterial.
4. Observar les principals tècniques diagnòstiques toràciques: la recollida d'esputs, la toracocentesi, la broncoscòpia, la gasometria arterial, la toracoscòpia, la toracotomia, etc.
5. Observar el curs preoperatori, operatori i postoperatori dels pacients quirúrgics.

TEMARI

1. Insuficiència respiratòria (1). (Dr J Roca)

Concepte i fisiopatologia d'hipoxèmia i hipercàpnia. Hipòxia hística. Classificació i causes. Característiques clíniques diferencials.

2. Insuficiència respiratòria (2). (Dr J Roca)

Síndrome del distret respiratori agut (ARDS). Estratègia terapèutica: oxigenteràpia i ventilació mecànica.

3. Malaltia pulmonar obstructiva crònica (MPOC) (1). (Dr R Rodríguez-Roisin)

Concepte, etiopatogènia i fisiopatologia. Aspectes clínics. Diagnòstic. Aguditzacions.

4. Malaltia pulmonar obstructiva crònica (MPOC) (2). (Dr R Rodríguez-Roisin)

Estratègia terapèutica de la MPOC estable i aguditzada.

5. Altres malalties pulmonars obstructives. (Dr R Rodríguez-Roisin)

Bronquiectàsies i mucoviscidosi. Bronquiolitis obliterativa. Obstrucció de la via aèria superior. Concepte, etiopatogènia i tractament.

6. Asma bronquial (1). (Dr C Picado)

Concepte, etiopatogènia i fisiopatologia. Atopia, al·lèrgia i hiperreactivitat bronquial. Rinitis vasomotora i atòpica. Aspectes clínics principals. Agudització greu de l'asma.

7. Asma bronquial (2). (Dr C Picado)

Estratègia terapèutica de l'asma estable i aguditzada.

8. Malalties pulmonars intersticials difuses (1). (Dr A Xaubet)

Classificació: fibrosi pulmonar idiopàtica, alveolitis al·lèrgiques extrínseques, pneumoconiosis. Concepte, etiopatogènia i fisiopatologia. Aspectes clínics. Estratègia terapèutica.

9. Malalties pulmonars intersticials difuses (2). (Dr A Xaubet)

Sarcoidosi. Altres entitats: vasculitis pulmonars i hemorràgies pulmonars. Histiocitosi X. Definició, etiopatogènia, clínica i tractament

10. Trastorns respiratoris del son (1) (Dr JM Montserrat)

Fisiopatologia de la son i els roncs. Concepte, etiopatogènia i fisiopatologia d'apnea i hipopnea. Aspectes clínics.

11. Trastorns respiratoris del son (2). (Dr JM Montserrat)

Diagnòstic i estratègia terapèutica.

12. Infeccions pulmonars (1): Pneumònia. (Dr A Torres)

Concepte, etiopatogènia i fisiopatologia. Pneumònia comunitària i nosocomial. Aspectes clínics. Diagnòstic. Estratègia terapèutica.

13. Infeccions pulmonars (2): Tuberculosi pulmonar. (Dr A Torres)

Concepte i etiopatogènia. Aspectes clínics. Diagnòstic. Estratègia terapèutica. Aspectes preventius.

14. Nòdul pulmonar solitari. (Dr E Canalís)

Concepte. Aspectes clínics. Diagnòstic. Estratègia terapèutica.

15. Tumors broncopulmonars, pleurals i de paret toràcica. (Dr E Canalís)

Concepte, etiopatogènia i fisiopatologia. Aspectes clínics. Diagnòstic. Classificació. Localització i extensió (TNM). Aspectes clínics. Diagnòstic. Metàstasis pulmonars. Estratègia terapèutica.

16. Malalties pleurals. (Dr C Picado)

Envasament pleural: trasudat, exudat, hemorràgic. Hemotòrax, quilotòrax i pseudoquilotòrax. Empiema pleural. Concepte, etiopatogènia i fisiopatologia. Aspectes clínics. Diagnòstic. Estratègia terapèutica.

17. Malalties vasculars pulmonars. (Dr J Roca)

Tromboembòlia pulmonar. Hipertensió pulmonar primitiva. Concepte, etiopatogènia i fisiopatologia. Aspectes clínics. Diagnòstic. Estratègia terapèutica.

18. Traumatismes toràcics. (Dr JM Gimferrer)

Concepte, etiopatogènia i fisiopatologia. Aspectes clínics. Diagnòstic. Estratègia terapèutica.

19. Pneumotòrax. Obstrucció de la via aèria superior. Malformacions congènites. (Dr JM Gimferrer)

Concepte, etiopatogènia i fisiopatologia. Aspectes clínics. Diagnòstic. Estratègia terapèutica.

20. Malalties del mediastí. (Dr E Canalís)

Mediastinitis. Tumors i quistos. Concepte, etiopatogènia i fisiopatologia. Aspectes clínics. Estratègia terapèutica.

21. Diagnòstic per l'imatge. (Dra C Ayuso)

Radiologia toràcica convencional en malalties pulmonars i pleurals i en processos mediastínic. Tomografia axial computadoritzada (TAC). Resonància magnètica (RM). Angiorradiologia i tècniques de medicina nuclear.

22. Anatomia patològica (1). (Dr J Ramírez)

Malalties obstructives cròniques de les vies aèries (MPOC, asma bronquial, bronquiectàcies, altres). Malalties pulmonars intersticials difuses (pneumònies intersticials, pneumoconiosis i pneumònies per hipersensibilitat).

23. Anatomia patològica (2). (Dr J Ramírez)

Tumors pulmonars benignes i malignes, i metàstasis. Tumors pleurals i mediastínics.

24. Aspectes microbiològics de l'aparell respiratori. (Dr J González)

Tècniques aplicables pels diferents tipus de mostres i patògens. Recomanacions pel diagnòstic.

25. Aspectes farmacològics de l'aparell respiratori. (Dr L Rodríguez)

Broncodilatadors: beta₂-adrenèrgics i anticolinèrgics (d'acció curta i prolongada) i teofilina. Glucocorticoides inhalats i sistèmics. Antitussígens.

DISTRIBUCIÓ DOCENT

CLASSES TEÒRIQUES: Corresponen al temari

ENSENYAMENT CLÍNIC PROGRAMAT

A. Seminaris impartits simultàniament a tot l'alumnat, en alternança amb les classes teòriques.

1. Enfocament del malalt amb insuficiència respiratòria. (Dr J Roca)
2. Enfocament del malalt amb malaltia pulmonar obstructiva crònica (MPOC).

(Dr R Rodríguez-Roisin)

3. Enfocament del malalt amb asma bronquial. (Dr C Picado)
4. Enfocament del malalt amb malaltia pulmonar intersticial difusa. (Dr A Xaubet)
5. Enfocament mèdic del malalt amb càncer de pulmó. (Dr JM Montserrat)
6. Enfocament quirúrgic del malalt amb càncer de pulmó. (Dr E Canalís)
7. Enfocament quirúrgic de les malalties pleurals (Dr JM Gimferrer)
8. Enfocament per la imatge del malalt respiratori (Dra C Ayuso)
9. Aspectes anatomo-patològics pràctics del malalt respiratori (Dr J Ramírez)
10. Aspectes microbiològics pràctics del malalt respiratori (Dr J González)